

**Końcowa ocena gospodarki ubiegłego okresu Nadleśnictwa Resko dokonana
przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Szczecinie**

Powierzchnia Nadleśnictwa Resko na podstawie opisu taksacyjnego wg stanu na dzień 01.01.2008 roku wynosiła 19 904,75 ha, natomiast na koniec minionego okresu tj. na dzień 31.12.2017 roku powierzchnia nadleśnictwa wynosi 19 901,61 ha. W latach 2008-2017 nastąpił spadek powierzchni nadleśnictwa zaledwie o 3,14 ha. Głównymi przyczynami zmian w powierzchni były: sprzedaż nieruchomości na podstawie art. 38a Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U.2017 poz. 788 ze zm.); sprzedaż nieruchomości na podstawie art. 40a Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U.2017 poz. 788 ze zm.); przekazanie gruntów w trybie Ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U.2015 r., poz. 2031), ale również przejęcie gruntów z ANR na podstawie art. 24 ust.4a ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. (Dz.U.1991 r., nr 107, poz. 464).

Podział gospodarczy oraz wieki rębności przyjęte w poprzednim Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Resko sprzyjały prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Wykonanie zadań z zakresu pielęgnowania lasu w wysokości podanej w referacie Nadleśniczego wynikało przede wszystkim z aktualnych potrzeb hodowlano-ochronnych, a także z dbałości o stan sanitarny lasu.

Etat miąższościowy w użytkowaniu rębnym wykonano w 91 %, natomiast w użytkowaniu przedrębnym wykonano w 111 %. Użytki przygodne w cięciach rębnych stanowiły niecałe 7 %, natomiast w cięciach przedrębnych stanowiły aż 19 %. Łącznie wykonano blisko 100 % (99,99 %) etatu miąższościowego użytków głównych zatwierdzonego przez Ministra Środowiska. Etat powierzchniowy cięć w użytkowaniu przedrębnym zrealizowano na poziomie 105 %, natomiast etat powierzchniowy cięć w użytkowaniu rębnym wykonano w 87 %.

Przyczyną braku pełnej realizacji etatu cięć w użytkowaniu rębnym było między innymi:

- ograniczenia związane z ochroną przyrody zaistniałe w czasie expiracji planu urządzenia lasu np. ustalenie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową czy uznanie ekosystemów referencyjnych;
- przekazanie części gruntów, przewidzianych do użytkowania rębego, pod budowę drogi S6;
- zwiększenie intensywności cięć w użytkach przedrębnych, również spowodowane potrzebą pozyskania znacznych mas w użytkach przygodnych, co podyktowane było koniecznością utrzymania dobrego stanu zdrowotnego drzewostanów i ściśle koreluje ze znacznym udziałem świerka (ok. 10% w ujęciu powierzchniowym i ok. 12% w ujęciu miąższościowym);
- stosowania się do ograniczeń związanych z łączną wielkością etatu użytków głównych, określonego w Decyzji Ministra Środowiska.

Należy podkreślić znaczący udział użytków przygodnych w użytkowaniu głównym, szczególnie w cięciach przedrębnych. Omówienie przez Nadleśniczego tego zagadnienia w analizie gospodarki przeszłej uznaję za wyczerpujące.

Zadania w zakresie pielęgnowania lasu w Nadleśnictwie Resko ogółem zrealizowano na poziomie 109 %. W aktualnej ocenie stopnia wypielęgnowania drzewostanów, dokonanej przez Wykonawcę prac urządzeniowych, nie stwierdza się drzewostanów zaniedbanych pielęgnacyjnie.

W zakresie działań dotyczących hodowli lasu realizacja odnowień na powierzchniach otwartych na poziomie 74 % wiązała się ściśle z brakiem pełnej realizacji planu w użytkowaniu rębnym i wynikała głównie z konieczności wstrzymania cięć na części rębni zupełnych w związku z potrzebą ich intensyfikacji w użytkach przedrębnych oraz wstrzymania cięć na terenach objętych ochroną prawną a także potrzebami zmian rębni zupełnej na rębnie złożone.

Realizacja odnowień pod osłoną w rębniach złożonych na poziomie 67 % związana jest z niepełną realizacją powierzchniową użytkowania w rębniach złożonych na skutek między innymi: wstrzymania cięć na terenach objętych ochroną prawną, przelegiwania młodników po cięciach uprzątających w rębni IIIA, brakiem potrzeb uzupełniania po rębniach uprzątających oraz wstrzymania cięć na części pozycji w związku z potrzebą przekroczenia masy w użytkach przedrębnych.

Na terenie Nadleśnictwa Resko na dzień 31.12.2017 r. nie odnotowano upraw i młodników niezgodnych ze składem pożądanym oraz upraw przepadłych. Jedyną uprawą częściowo zgodną jest uprawa na siedlisku OL o powierzchni 2,02 ha, gdzie na pierwszym miejscu w składzie jest Db. Pozytywnym czynnikiem, wynikającym z prowadzenia gospodarki leśnej w ubiegłym okresie jest wysoki stopień pokrycia upraw i młodników wynoszący 94 %. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych zajmują powierzchnię 675 ha, a ich przeciętne pokrycie wynosi ponad 81 %.

W wyniku realizacji zadań określonych w poprzednim Planie Urządzenia Lasu nastąpił znaczący wzrost drzewostanów o budowie pionowej klasy odnowienia (KO) z 1242 ha wg stanu na 01.01.2008 r. do wysokości 2235 ha wg stanu na 31.12.2017 r. Powierzchnia drzewostanów o budowie pionowej klasy do odnowienia (KDO) wg stanu na 01.01.2008 r. wynosiła 266 ha, natomiast wg stanu na 31.12.2017 r. 179 ha. W drzewostanach tych prowadzone są bieżące cięcia głównie w rębniach gniazdowych.

Poprawie uległa jakość prac odnowieniowych, skuteczność zabezpieczeń przed szkodami ze strony zwierzyny oraz jakość materiału sadzeniowego. Wszystkie te czynniki miały wpływ na wykonanie powierzchniowe projektowanych poprawek i uzupełnień na poziomie zaledwie 33 % planu. Wykonanie melioracji agrotechnicznych na poziomie 109 % jest wynikiem przelegiwania zrębów oraz rzeczywistych potrzeb lasu w tym zakresie.

Szkody w uprawach i młodnikach powodowane były głównie przez jelenie. W celu ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzynę łowną główny nacisk położono na utrzymanie liczebności zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej na optymalnym poziomie. Wskaźnik realizacji odstrzału zwierzyny grubej w minionym dziesięcioleciu wynosił Jeleń – 100 %, Sarna – 100 %, Dzik – 94 %.

W przypadku dzików, poziom realizowanego odstrzału pozwalał utrzymać stan populacji na poziomie zbliżonym do założeń WŁPH. Pozytywnie oceniam wskaźnik realizacji odstrzału jelenia, sarni i dzika.

W wyniku przeprowadzonych w latach 2015 – 2016 inwentaryzacji metodą pędzeń i obserwacji letnich, w nowym WŁPH na lata 2017 – 2027 zweryfikowano stany jeleni do poziomu zbliżonego do rzeczywistego, co pozwoli na właściwe gospodarowanie populacją w latach następnych.

W ostatnich latach zaobserwowano również wzrost szkód wyrządzanych przez bobry w młodnikach i drzewostanach starszych, zlokalizowanych wzdłuż cieków wodnych i wokół jezior. W ramach przeciwdziałania szkodom od bobrów Nadleśnictwo wraz z Zarządami Kół Łowieckich, (których obwody znajdują się na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Resko) wystąpiło z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie o odstrzał bobrów. Dyrektor RDOŚ wydał stosowną decyzję zezwalającą na odstrzał bobrów.

W minionym 10-leciu na terenie Nadleśnictwa Resko nie stwierdzono istotnego zagrożenia od szkodników pierwotnych, nie występują również stałe ogniska gradacyjne. Ze względu na duży udział Św (ok. 12,8 %) istotne szkody w drzewostanach świerkowych powoduje kornik drukarz. W latach 2008-2017 usunięto 36,2 tys. m³ posuszu świerkowego, a w ostatnich latach usuwa się ok. 5-6 tys. m³ rocznie. W roku 2013 Nadleśnictwo przeprowadziło zabieg ograniczenia liczebności piędzika przedzimka na powierzchni 161 ha.

Ze strony grzybów patogenicznych największe znaczenie ma huba korzeni występująca przede wszystkim w drzewostanach założonych na gruntach porolnych, które zajmują około 24 % pow. zalesionej.

Uszkodzenia w drzewostanach przez: wiatr, okiść śnieżną, grad, susze miały w minionym dziesięcioleciu charakter lokalny. W ramach uprzątnięcia szkód powstałych na skutek okiści w roku 2009 – pozyskano 26,9 tys. m³, W wyniku szkód od huraganowych wiatrów w 2014 roku, usunięto 33,1 tys. m³ złomów i wywrotów.

Działania nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu oceniam jako skuteczne i właściwe.

W okresie 2008-2017 lasy Nadleśnictwa Resko były zakwalifikowane do drugiej kategorii zagrożenia pożarowego. Przyczyny powstałych pożarów lasu, w zdecydowanej większości, w sposób bezpośredni lub pośredni, związane są z działalnością człowieka (m.in. podpalenia). Potencjalnym zagrożeniem pożarowym jest wzmożona penetracja lasu przez turystów. Szczególnym okresem pod tym względem jest okres letni i jesienny, w którym ma miejsce wzmożona penetracja terenów leśnych ze strony grzybiarzy. Innym potencjalnym zagrożeniem pożarowym są przebiegające przez tereny leśne drogi publiczne – krajowa S6 i wojewódzkie 109 i 152, a także linie kolejowe.

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Resko należy stwierdzić, iż realizacja zadań wynikających z zatwierdzonego Planu Urządzenia Lasu, przebiegała zgodnie z założeniami tego planu. Realizowano działania zmierzające do zachowania trwałości i zabezpieczenia stanu sanitarnego lasu.

Przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie podniósł się z 58 lat do 62 lat. Wzrost przeciętnego wieku nie jest duży, jednak powoduje zaburzenie relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów Nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów. Różnica wynosi obecnie 13 lat co jest odstępstwem. Sytuacja ta jest zjawiskiem niekorzystnym i nie powinna pogłębiać się do stanu powodującego znaczne odstępstwo czyli powyżej 15 lat. Analizowana sytuacja znajduje odzwierciedlenie w nowym Planie Urządzenia Lasu poprzez wzrost etatu użytkowania rębego.

Przeciętna zasobność drzewostanów w Nadleśnictwie Resko w ostatnim dziesięcioleciu wzrosła o 12 m³/ha z 279 m³/ha na do 291 m³/ha.

Gospodarkę przeszłą, jak i wykonanie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody, ogólnie oceniam jako prawidłowe. W najbliższym okresie należy zwrócić uwagę na utrzymanie wysokiego poziomu racjonalnej gospodarki leśnej oraz zwrócić szczególną uwagę na pełną realizację etatu cięć w użytkowaniu rębnym.

Należy stwierdzić, iż zadania planowe w minionym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Resko realizowano zgodnie z postanowieniami zawartymi w ustawie o lasach.

DYREKTOR
REGIONALNEJ STANOWISKO
Miejsce
[Signature]